

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 456/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], právne zastúpenej advokátskou kanceláriou agner & partners, s. r. o., Špitálska 10, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Lukáš Garčár, vo veci namietaného porušenia čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 210/2015 a jeho rozsudkom zo 14. júna 2016 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 67/2017 a jeho uznesením z 12. júna 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2018 elektronicky doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia čl. 19 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cob 210/2015 a jeho

rozsudkom zo 14. júna 2016 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Obdo 67/2017 a jeho uznesením z 12. júna 2018.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že v právnej veci sťažovateľky ako žalobkyne proti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný 1“), obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], s. r. o., [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaná 2“), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaný 3“, spolu aj „žalovaní“), o ochranu proti neoprávneným zásahom do dobrej povesti a úhrade primeraného finančného zadost'učinenia rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 27 Cb 219/2007-437 z 11. mája 2015 bola žaloba sťažovateľky vo vzťahu k žalovanej 2 a žalovanému 3 zamietnutá, pričom konanie proti žalovanému 1 bolo zastavené.

3. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Cob 210/2015-480 zo 14. júna 2016 bol rozsudok okresného súdu potvrdený.

4. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 67/2017 z 12. júna 2018, ktoré sa stalo právoplatným 12. júla 2018 (správne má byť 11. júla 2018, lebo 12. júla 2018 sa stalo vykonateľným, pozn.), bolo dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu odmietnuté.

5. Sťažovateľka napáda uznesenie najvyššieho súdu, rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu, a to pre namietané porušenie jej označených práv podľa ústavy a dohovoru.

6. Uznesenie najvyššieho súdu (ale aj rozsudok krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu) je podľa sťažovateľky v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou ústavného súdu týkajúcou sa posudzovania stretu práva na zachovanie dobrej povesti právnickej osoby (resp. na ochranu osobnosti fyzickej osoby) a práva na slobodu prejavu. Pri strete dvoch rovnocenných základných práv je totiž potrebné preskúmať proporcionality zásahu do jedného z nich tzv. testom proporcionality a na jeho základe dospieť k záveru, ktoré z týchto dvoch rovnocenných práv sa má uprednostniť.

7. V konaní vedenom všeobecnými súdmi bolo nepochybné, že v ňom ide o zachovanie dobrej povesti sťažovateľky a dochádza pritom k stretu medzi týmto jej právom a právom žalovaných na slobodu prejavu. Napriek skutočnosti, že sťažovateľka tak v odvolaní, ako aj v dovolaní namietala, že v rozsudkoch okresného súdu a krajského súdu absentuje test proporcionality (a tým aj náležité posúdenie a zdôvodnenie, prečo sa uprednostnilo právo žalovaných na slobodu prejavu pred právom sťažovateľky na zachovanie dobrej povesti), krajský súd sa s touto námietkou vôbec nevysporiadal. Najvyšší súd v rozpore s ustálenou judikatúrou ústavného súdu konštatoval, že z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, prečo uprednostnil právo žalovaných na slobodu prejavu pred právom sťažovateľky na zachovanie dobrej povesti (hoci nebol vykonaný test proporcionality). Žiaden zo všeobecných súdov ani dodatočne test proporcionality nevykonali. Nevykonaním testu proporcionality sa všeobecné súdy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe ústavného súdu.

8. Podľa sťažovateľky najvyšší súd odmietol dovolanie na základe nesprávneho právneho záveru, že toto nespĺňa atribúty prípustnosti dovolania. Sťažovateľka je toho názoru, že uznesenie je ústavne neprípustné, pretože v skutočnosti zákonné podmienky prípustnosti dovolania boli splnené. Rozsudky krajského súdu a okresného súdu neobsahujú totiž dostatočné odôvodnenie, čo predstavuje taký nesprávny procesný postup, ktorý znemožnil sťažovateľke ako strane konania uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Okrem toho sa najvyšší súd odklonil od vlastnej ustálenej rozhodovacej praxe a rozhodol v rozpore s ňou.

9. Najvyšší súd uvádza, že v odvolacom konaní bolo rozhodnuté krajským súdom 14. júna 2016, teda za účinnosti Civilného sporového poriadku. Tento záver najvyššieho súdu je zjavne nesprávny, keďže Civilný sporový poriadok sa stal účinným 1. júla 2016, z čoho vyplýva, že krajský súd rozhodol ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (teda do 30. júna 2016). Sťažovateľka preto v podanom dovolaní správne odkazovala na náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

10. Najvyšší súd ďalej uviedol, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu zodpovedá zákonným požiadavkám a vyplýva z neho, prečo sa uprednostnilo právo žalovaných na slobodu prejavu pred právom sťažovateľky na zachovanie dobrej povesti. Sťažovateľka považuje tento názor za nesprávny. Najvyšší súd opomenul, že popri splnení formálnych náležitostí podľa § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku rozhodnutie nesmie byť arbitrárne a jeho odôvodnenie má byť ako celok presvedčivé. Presvedčivosť odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyžadovala detailné hodnotenie miery dôležitosti vzájomne si kolidujúcich základných práv a vysporiadanie sa s výkladovými východiskami vyplývajúcimi z judikatúry ústavného súdu, resp. Európskeho súdu pre ľudské práva.

11. Dovoláciu námietku sťažovateľky týkajúcu sa uplatneného „zdržovacieho nároku“ považoval najvyšší súd rovnako za irelevantnú, lebo podľa neho nie je pravdou, že by sa všeobecné súdy touto námietkou nezaoberali. Krajský súd konštatoval, že sa v konaní nepreukázalo, že predmetné logo spĺňa kritériá autorského diela. Odhliadnuc od toho, že tento názor je nesprávny (na poskytnutie autorsko-právnej ochrany postačuje už samotná skutočnosť, že ide o dielo výtvarného umenia), toto konštatovanie najvyššieho súdu nič nemení na tom, že rozsudok krajského súdu neobsahoval odôvodnenie zamietnutia „zdržovacích nárokov“ sťažovateľky uvedených v žalobe (teda nielen vo vzťahu k logu sťažovateľky, ale aj ku kľúčovým slovám „[REDAKOVANÉ]“ a „[REDAKOVANÉ]“ tvoriacim súčasť obchodného mena sťažovateľky), čo zakladá dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

12. Najvyšší súd arbitrárne uviedol, že právny názor sťažovateľky o splnení dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku treba považovať za nesprávny a právne irelevantný. Najvyšší súd sa týmto odklonil od vlastnej ustálenej judikatúry v skutkovo obdobných veciach týkajúcich sa stretu práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu, čím zasiahol do práva sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. V obdobnej veci (sp. zn. 6 Cdo 169/2011) takýto dôvod prípustnosti dovolania uznal a poukázal tiež na potrebu vykonania testu proporcionality pri strete týchto dvoch rovnocenných základných práv. Najvyšší súd síce konštatoval, že sťažovateľka neuviedla konkrétne, od akej právnej otázky (od ktorej záviselo rozhodnutie) sa krajský súd odklonil, no išlo o nesprávne posúdenie majúce

za následok nesprávne odmietnutie dovolania, čím sa sťažovateľke rovnako odoprelo jej právo na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie. Z dovolania totiž zreteľne vyplýva, že podľa názoru sťažovateľky rozsudok krajského súdu závisel od vyriešenia otázky právnej sily práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu pri strete týchto dvoch základných práv. Práve pri riešení tejto otázky sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu a ústavného súdu.

13. Sťažovateľka ďalej napáda aj rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok okresného súdu, pretože aj tieto sú podľa nej v rozpore s jej označenými právami podľa ústavy a dohovoru.

14. Sťažovateľka je presvedčená, že v prvostupňovom aj odvolacom konaní preukázala neoprávnený zásah do svojej dobrej povesti konaním žalovaných a samotným obsahom ich webových stránok. Rozsah a dôsledky tohto neoprávneného zásahu preukázala viacerými dôkazmi (napr. čestnými vyhláseniami obchodných partnerov, emailovou korešpondenciou s nimi a s potenciálnymi klientmi, ako aj svedeckými výpoveďami svojich zamestnancov). Všetky tieto dôkazy preukazujú, že konaním žalovaných dochádza k neoprávnenému zásahu do jej dobrej povesti. Toto konanie žalovaných je dlhodobé (viac než 11 rokov), pričom žalovaní aktívne vyhľadávali obchodných partnerov sťažovateľky a zasielali im výzvy na oboznámenie sa s obsahom ich webového sídla [REDACTED].

15. Krajský súd a okresný súd podľa sťažovateľky nesprávne procesne postupovali, keď nevykonali test proporcionality, na základe ktorého by bolo možné určiť, ktoré z kolidujúcich si základných práv má dostať prednosť.

16. Zo sťažnosti tiež vyplýva, že porušenie práva sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie spočíva aj v tom, že hoci sa sťažovateľka žalobou domáhala uloženia viacerých „zdržovacích nárokov“, krajský súd a okresný súd zamietnutie týchto nárokov jednotlivo nezdôvodnili. Nedali teda odpoveď na to, prečo bol zamietnutý „zdržovací nárok“ spočívajúci v uložení povinnosti odstrániť slová „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“ z titulu (názvu) webového sídla [REDACTED] a z kľúčových slov tohto webového

sídla, ako aj „zdržovací nárok“ spočívajúci v povinnosti zdržať sa takéhoto používania slov „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“ v budúcnosti. Rovnako nezdôvodnili, prečo boli zamietnuté „zdržovacie nároky“ týkajúce sa internetovej stránky sociálnej siete Facebook „[REDACTED]“ (zdržanie sa zverejňovania nepravdivých údajov o sťažovateľke a jej službách, zdržanie sa uverejňovania loga sťažovateľky). Krajský súd iba paušálne na základe konštatovania, že tvrdenia na webovom sídle < [REDACTED] > sú pravdivé, uprednostnil slobodu prejavu žalovaných, a to bez toho, že by pri jednotlivých uplatnených „zdržovacích nárokoch“ posúdil, či nemá byť uprednostnené právo sťažovateľky na zachovanie dobrej povesti.

17. Jedným zo „zdržovacích nárokov“, ktorých uloženia sa sťažovateľka domáhala, bol aj zákaz uverejňovať logo sťažovateľky na webovom sídle < [REDACTED] > a na internetovej stránke sociálnej siete Facebook „[REDACTED]“. Okresný súd sa k zamietnutiu tohto „zdržovacieho nároku“ v odôvodnení vôbec nevyjadril. Napriek tomu krajský súd konštatoval, že sa okresný súd vysporiadal so všetkými argumentmi sťažovateľky. Ku konkrétnej námietke uviedol, že predmetné logo nespĺňa kritériá v zmysle zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“). Ďalej krajský súd uviedol, že logo sťažovateľky je zverejnené tak na jej internetovej stránke, ako aj na všetkých jej dokladoch a prevádzkach, pričom žalovaná 2 toto logo použila len na upozornenie potenciálnych zákazníkov na skúsenosti so sťažovateľkou a žiaden obchodný účel za tým nebol. Podľa názoru sťažovateľky okresný súd nezdôvodnením zamietnutia tohto „zdržovacieho nároku“ odňal sťažovateľke možnosť vyjadriť sa v odvolaní k dôvodom zamietnutia tohto nároku, resp. tieto dôvody namietat'. Tento nedostatok riadneho a presvedčivého odôvodnenia rozsudku okresného súdu nebol konvalidovaný ani odôvodnením rozhodnutia krajského súdu, ktorého argumentácia k tejto námietke je zjavne arbitrárna. Predmetom autorského práva v zmysle § 7 ods. 1 písm. f) autorského zákona je maľba, kresba, náčrt, ilustrácia, socha a iné dielo výtvarného umenia. Pre poskytnutie autorsko-právnej ochrany je relevantné to, že ide o dielo výtvarného umenia, a nie to, či dielo spĺňa alebo nespĺňa určité umelecké kritériá, resp. hodnoty. Zo samotného vyobrazenia loga sťažovateľky, ktoré pozostáva z kresby slnka a morskej

vlny doplnenej štylizovaným nápisom [REDACTED], je zrejme, že ide o dielo výtvarného umenia. Skutočnosť, že ide o dielo, ktoré je predmetom autorsko-právnej ochrany, nebola v konaní vedenom okresným súdom vôbec spochybnená. Nie je zrejme, čo vôbec chcel krajský súd vyjadriť tým, že sťažovateľka používa svoje logo na svojich dokladoch a internetových stránkach, avšak je jej výhradným právom svoje logo používať. Tým, že ho používa, nezanikajú jej práva k logu, ale ani jej právo domáhať sa ochrany proti neoprávnenému používaniu jej loga ako diela výtvarného umenia. Rovnako nezmyselná je aj argumentácia krajského súdu, podľa ktorej žalovaní nepoužili logo sťažovateľky na obchodný účel. Ochrany proti neoprávnenému používaniu loga sťažovateľky ako výtvarného diela sa možno domáhať bez ohľadu na to, či k takémuto neoprávnenému použitiu došlo za obchodným alebo neobchodným účelom. Žiadne ustanovenie autorského zákona neumožňuje tretej osobe bez potreby získania príslušného súhlasu vyhotoviť si rozmnoženinu diela výtvarného umenia a sprístupniť ju verejnosti na webových stránkach tak, ako to robia žalovaní.

18. Podľa sťažovateľky je nedostatkom riadneho a presvedčivého odôvodnenia postihnutý rozsudok krajského súdu aj pokiaľ ide o zamietnutie „zdržovacích nárokov“ týkajúcich sa internetových stránok sociálnej siete Facebook „[REDACTED]“. Sťažovateľka sa okrem „zdržovacích nárokov“ týkajúcich sa jej webového sídla domáhala aj uloženia povinnosti zdržať sa zverejňovania nepravdivých údajov o nej a jej službách na stránke sociálnej siete Facebook „[REDACTED]“, ako aj uloženia povinnosti zdržať sa uverejňovania jej loga na tejto stránke. Z rozsudkov okresného súdu a krajského súdu nevyplývajú žiadne dôvody, pre ktoré boli tieto „zdržovacie nároky“ zamietnuté. Odôvodnenie rozsudkov je limitované len na „zdržovacie nároky“ týkajúce sa webového sídla < [REDACTED] >. Z odôvodnenia rozsudkov okresného súdu a krajského súdu vyplýva, že zamietnutie všetkých uplatnených „zdržovacích nárokov“ je založené výlučne na hodnotení obsahu webového sídla [REDACTED]. Vôbec sa však neuvádza, ako boli vyhodnotené dôkazy týkajúce sa internetových stránok sociálnej siete Facebook „[REDACTED]“, resp. či sa vôbec brali do úvahy dôkazy týkajúce sa tejto sociálnej siete.

19. Riadne a presvedčivé odôvodnenie absentuje podľa presvedčenia sťažovateľky aj v súvislosti so zamietnutím „zdržovacích nárokov“ týkajúcich sa používania slov

„[redacted]“ a „[redacted]“ v titule (názve) a kľúčových slovách webového sídla <[redacted]> a iných webových sídiel. Žalovaní tvrdili, že webové sídlo <[redacted]> je určené nielen na zverejňovanie informácií o sťažovateľke, ale aj o iných subjektoch (cestovných kanceláriách). Tomuto tvrdeniu korešponduje skutočnosť, že na tomto webovom sídle sú zverejnené aj negatívne príbehy (tvrdenia), ktoré sa týkajú iných cestovných kancelárií (napr. [redacted], [redacted], [redacted]), ďalej sú tam uvedené aj negatívne príbehy, pri ktorých sa vôbec nedá identifikovať, ktorej cestovnej kancelárie by sa mali týkať. Napriek týmto skutočnostiam znie titulok (názov) webového sídla <[redacted]>: „[redacted] – naša nevydarená dovolenka v Bulharsku“. Ďalej v kľúčových slovách tohto webového sídla je zadaný kmeň obchodného mena [redacted], pričom obchodné mená iných cestovných kancelárií (ani tých, ktorých sa týkajú niektoré ďalšie príbehy) v kľúčových slovách nie sú uvedené. Automaticky [najmä vďaka titulku (názvu) webového sídla] je tak celý negatívny obsah spájaný so sťažovateľkou, čo je zjavným zásahom do jej dobrej povesti. Okresný súd a krajský súd vôbec neuviedli dôvody zamietnutia tohto „zdržovacieho nároku“.

20. Z rozsudku krajského súdu podľa sťažovateľky nie je zrejmé, ktoré výroky (príbehy) zverejnené na webovom sídle a internetovej stránke boli považované za skutkové tvrdenia a ktoré za kritiku (hodnotiace úsudky). Krajský súd uvádza, že svedeckými výpoveďami sa preukázalo, že tvrdenia na stránke <[redacted]> sú pravdivé. Svedkovia [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] sa však vyjadrovali len k štyrom zverejneným príbehom. Nie je teda zrejmé, či za skutkové tvrdenia sa považovali len výroky (príbehy) týkajúce sa týchto svedkov, alebo aj ostatné tvrdenia (príbehy), ktorých sa svedecké výpovede netýkali, resp. či ostatný obsah sa považoval za hodnotiaci úsudok (kritiku). Ak krajský súd považoval celý obsah príbehov (tvrdení) zverejnených na webovom sídle a na internetovej stránke za skutkové tvrdenia, potom bolo dôkazné bremeno preukázania ich pravdivosti na žalovaných. Žalovaní však navrhli vypočúť uvedených svedkov len k štyrom príbehom. K ďalším žiadne dôkazy na preukázanie pravdivosti nenavrhli.

21. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd o jej sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„I. Základné práva spoločnosti [redacted] s.r.o... (i) na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej Republiky, (ii) na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru o ochrane práv a základných slobôd, (iii) na zachovanie dobrej povesti podľa článku 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/67/2017 zo dňa 12.06.2018 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Cob/210/2015-480 zo dňa 14.06.2016, porušené boli.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Obdo/67/2017 zo dňa 12.06.2018 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 2Cob/210/2015-480 zo dňa 14.06.2016 sa zrušuje a vec sa vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Bratislave sú povinní zaplatiť Sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo výške 390,50 EUR (slovom tristodeväťdesiat eur päťdesiat centov) (1/6 výpočtového základu za 2 úkony právnej služby [prevzatie a príprava právneho zastúpenia, ústavná sťažnosť], t.j. 2 x 153,50 EUR + 2 x 9,21 EUR [režijný paušál] + 20% DPH) k rukám právneho zástupcu Sťažovateľa, advokátskej kancelárie agner & partners, s. r. o., ..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

22. Z návrhu (žaloby) z 10. septembra 2007 adresovaného okresnému súdu ako návrh na ochranu proti neoprávneným zásahom do dobrej povesti (s návrhom na vydanie predbežného opatrenia) a podaného proti žalovaným vyplýva, že žalovaný 3 v období od augusta 2006 do podania návrhu uverejňuje na elektronickom médiu – internetovej stránke [redacted], ktorú zriadila žalovaná 2 ako registrátor pod značkou IBER-[redacted] a neskôr pod značkou ZUEN-[redacted] a ktorú vlastní a spravuje žalovaný 1, nepravdivé a pravdu skresľujúce údaje o sťažovateľke v súvislosti s jej podnikateľskou činnosťou, ktorú vykonáva ako cestovná kancelária. Žalovaná 2 zriadila ako registrátor a vlastník pod značkou IBER-[redacted] ďalšie dve internetové stránky s názvom [redacted] a [redacted], kde neoprávnene a bez súhlasu sťažovateľky použila jej obchodné meno – názov, ktorý používa ako právnická osoba. Týmto konaním, teda zriadením internetovej stránky s názvom sťažovateľky, žalovaní spoločne neoprávnene použili jej názov a neoprávnene zasahujú do dobrej povesti sťažovateľky ako právnickej osoby

písaním nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov o jej činnosti, a preto sa sťažovateľka podľa § 19b Občianskeho zákonníka a § 12 Obchodného zákonníka domáha ochrany svojich práv a požaduje nariadiť žalovaným zdržať sa takéhoto konania, odstrániť nevyhovujúci stav a poskytnúť primerané zadosťučinenie v peniazoch. Ako dôkazy boli k žalobe priložené texty preukazujúce neoprávnené používanie názvu a zasahovanie do dobrej povesti sťažovateľky, a to v počte 9 listov. Sťažovateľka požaduje, aby žalovaným bola rozsudkom uložená povinnosť zdržať sa uverejňovania nepravdivých údajov o sťažovateľke, ktorými by poškodzovali jej meno a dobrú povesť. Okrem toho žalovaný 3 má byť zaviazaný uverejniť v troch vybraných republikových denníkoch ospravedlnenie v znení: „Ja, [REDAKOVANÉ], trvale bytom [REDAKOVANÉ] sa ospravedlňujem spoločníkom, konateľke a zamestnancom obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] so sídlom v [REDAKOVANÉ], ktorá prevádzkuje [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] za to, že som o ich činnosti uvádzal nepravdivé alebo pravdu skresľujúce informácie a poškodzoval som tak ich dobré meno. Toto som robil za účelom získať od spoločnosti [REDAKOVANÉ] s.r.o. obohatenie vo výške 100.000,- Sk.“ Napokon požaduje, aby žalovaní boli solidárne zaviazaní zaplatiť jej náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1 000 000 Sk, ako aj náhradu trov konania. Podanie obsahuje tiež návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by sa žalovaným zakázalo do právoplatného rozhodnutia vo veci samej uverejňovať akékoľvek informácie o sťažovateľke na stránkach internetu alebo v iných médiách, či už obrazových, zvukových alebo tlačových.

23. Z podania z 13. júna 2013 označeného ako „Čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania a zmena návrhu na začatie konania“ vo veci ochrany proti neoprávneným zásahom do dobrej povesti vyplýva, že na základe výpisu z registra domén sťažovateľka zistila, že žalovaný 1 už nie je držiteľom domény < [REDAKOVANÉ] > na ktorej sú zverejnené nepravdivé a pravdu skresľujúce informácie o sťažovateľke, ktoré poškodzujú jej dobré meno. V čase spísania podania bola držiteľom tejto domény žalovaná 2, a teda nie je dôvodné, aby bol žalovaný 1 ďalej účastníkom konania, a preto sťažovateľka berie návrh na začatie konania vo vzťahu k žalovanému 1 späť. Na webovom sídle < [REDAKOVANÉ] > sú i naďalej sprístupňované nepravdivé informácie o sťažovateľke a jej službách, ktoré poškodzujú jej dobré meno. Je tam dokonca odkaz na internetovú

stránku sociálnej siete Facebook, kde žalovaná 2 a žalovaný 3 pokračujú v zverejňovaní nepravdivých a pravdu skresľujúcich informácií poškodzujúcich dobré meno sťažovateľky. Sťažovateľka je presvedčená, že tieto elektronické médiá žalovaná 2 a žalovaný 3 úmyselne využívajú na poškodzovanie dobrého mena sťažovateľky. Túto skutočnosť potvrdzuje nielen nepravdivý obsah článkov uverejnených na tomto webovom sídle, ale napr. aj inštruktážne informácie na webovom sídle < [REDACTED] > [REDACTED], „Aby sme mohli zverejniť na internete váš príbeh potrebujeme aj nejaký kontakt, email, tel. alebo adresu. Samozrejme tieto kontakty nebudeme na www uverejňovať. Potrebujeme to mať pre prípad, že je nás obvinia z vymýšľania a ohovárania [REDACTED].“). Skutočnosť, že žalovaná 2 a žalovaný 3 konajú s úmyslom poškodzovať dobré meno sťažovateľky, potvrdzuje aj titulok webového sídla „ [REDACTED] – naša nevydarená dovolenka v Bulharsku“. Úmyselné konanie potvrdzuje aj skutočnosť, že ako kľúčové slová webového sídla < [REDACTED] > sú na prvých dvoch miestach uvedené slová „ [REDACTED]“ a „ [REDACTED]“. V dôsledku tejto skutočnosti sa po zadaní obchodného mena sťažovateľky do internetových vyhľadávačov medzi prvými odkazmi na internetové stránky objaví odkaz na webové sídlo < [REDACTED] >. Je zřejmé, že tieto kľúčové slová majú naviesť potenciálnych zákazníkov, ktorí majú záujem o služby sťažovateľky a ktorí získavajú informácie prostredníctvom internetu, na webové sídlo < [REDACTED] > a tým ich odradiť od využívania služieb poskytovaných sťažovateľkou. Úmyselnosť konania potvrdzuje napokon aj výzva zverejnená na internetovej stránke sociálnej siete Facebook „ [REDACTED]“ („Oklamala Vás [REDACTED] a pokazila Vám dovolenku? Kontaktujte ma na [REDACTED], [REDACTED] prípadne skype: [REDACTED]“). Na tejto stránke je aj fotografia vstupu do jednej z prevádzok sťažovateľky, ako aj jej logo, hoci sťažovateľka neudelila žalovanej 2 a žalovanému 3 súhlas na používanie jej loga, ktoré je okrem iného chránené aj ako autorské dielo. Uvedené konanie je nielen neoprávneným používaním obchodného mena sťažovateľky a poškodzovaním jej dobrej povesti, ale má aj znaky nekalosúťažného konania v zmysle § 44 a nasl. Obchodného zákonníka. Toto konanie je totiž spôsobilé privodiť sťažovateľke ujmu, keďže práve internet je v súčasnosti významným zdrojom informácií o podnikateľoch a ich službách pre spotrebiteľov, čím ovplyvňuje ich správanie pri voľbe poskytovateľov tovarov a služieb. Vzhľadom na aktuálne spôsoby poškodzovania dobrého

mena sťažovateľky v súlade s § 95 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku táto mení návrh na začatie konania a žiada pripustiť túto zmenu petitu návrhu:

«Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní zdržať sa zverejňovania nepravdivých údajov o navrhovateľovi a jeho službách na webovom sídle [REDACTED].sk a na internetovej stránke sociálnej siete facebook „[REDACTED]“.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní odstrániť do troch dní od právoplatnosti rozsudku z titulu webového sídla [REDACTED].sk slová „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní zdržať sa používania slov „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“ vo všetkých gramatických tvaroch v titule webového sídla [REDACTED].sk ako aj akéhokoľvek iného webového sídla.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní odstrániť do troch dní od právoplatnosti rozsudku z kľúčových slov webového sídla [REDACTED].sk slová „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní zdržať sa používania slov „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“ vo všetkých gramatických tvaroch ako kľúčových slov webového sídla [REDACTED].sk ako aj akéhokoľvek iného webového sídla.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní zdržať sa uverejňovania loga navrhovateľa na webovom sídle [REDACTED].sk a na internetovej stránke sociálnej siete facebook „[REDACTED]“.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní strpieť na svoje náklady uverejnenie nasledujúceho ospravedlnenia v troch celoštátnych denníkoch:

Spoločnosť [REDACTED] s.r.o. so sídlom [REDACTED] a [REDACTED] bytom [REDACTED] sa ospravedľujú spoločnosti [REDACTED] s.r.o. so sídlom [REDACTED] za uverejnenie nepravdivých informácií o jej službách na webovom sídle [REDACTED].sk a na internetovej stránke sociálnej siete facebook „[REDACTED]“, ktorými poškodili dobré meno spoločnosti [REDACTED] s.r.o.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 9 958,16 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odporcovia v druhom a treťom rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, ktoré navrhovateľ vyčísli do troch dní od vyhlásenia rozsudku.»

24. Z rozsudku okresného súdu č. k. 27 Cb 219/2007-437 z 11. mája 2015 vyplýva, že ním bolo zastavené konanie proti žalovanému 1 a proti žalovanej 2 a žalovanému 3 bola žaloba zamietnutá.

Podľa konštatovania okresného súdu bola zmena žaloby v zmysle podania z 13. júna 2013 pripustená a návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol zamietnutý. Podľa ďalšieho konštatovania z písomného vyjadrenia právneho zástupcu sťažovateľky doručeného okresnému súdu 24. augusta 2012 vyplýva, že počas obdobia február – máj 2007 bolo iba na doméne [REDAKOVANÉ] pridaných niekoľko príspevkov týkajúcich sa sťažovateľky. Tieto zahŕňajú v sebe šírenie nepravdivých skutkových údajov a neprimeranú kritiku voči sťažovateľke, ktorú vykresľujú ako ziskuchtivú kanceláriu snažiacu sa predat' zájazd za každú cenu, ako cestovnú kanceláriu, na ktorú je podaná hromadná žaloba a ktorá dáva klientom za „zlaté jablká zhnité hrušky“.

Podľa názoru okresného súdu vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že konaním žalovaných nedošlo k zásahu do dobrej povesti sťažovateľky, ale ani k neoprávnenému použitiu jej názvu – obchodného mena. Nebolo možné stotožniť sa s právnym názorom sťažovateľky, podľa ktorého zverejnením príbehov z dovoleniek v Bulharsku je poškodzovaná jej dobrá povesť. Je potrebné poukázať na to, že klient cestovnej kancelárie je v oveľa slabšom postavení ako cestovná kancelária. Je úplne prirodzené, že sa klient pri výbere dovolenky nespolieha len na prezentáciu cestovnej kancelárie, ale sám si pomocou internetu získava všetky dostupné informácie tak o vybranej destinácii, ako aj o serióznosti tej-ktorej cestovnej kancelárie, a to predovšetkým na základe skúseností a názorov skorších klientov.

Ak by súd vyhovel požiadavke sťažovateľky zakázať zverejňovanie akejkoľvek informácie (bez ohľadu na to, či by poškodzovala dobré meno sťažovateľky, alebo nie), zasiahol by do ústavného práva žalovaných podľa čl. 26 ods. 1, 2 a 4 ústavy (sloboda prejavu a právo na informácie).

Z predložených listinných dôkazov (vytlačených príbehov klientov z webovej stránky [REDAKOVANÉ] sk²), ktoré zaznamenávajú postrehy a skúsenosti klientov na dovolenkách, možno zistiť, že klienti sa „podelili“ so svojimi skúsenosťami (či už dobrými, alebo negatívnymi) na ich dovolenkách. Je len prirodzené, že vzhľadom na fenomén sociálnej siete účastníci zájazdov svoje postrehy, názory a skúsenosti zverejňujú.

Nebolo možné stotožniť sa ani s tvrdením sťažovateľky, podľa ktorého konaním žalovanej 2 a žalovaného 3 jej vznikla značná majetková ujma v dôsledku rušenia rezervácií, zájazdov a zvýšenia výdavkov na reklamu. Predložených päť emailových správ (ktoré mali toto tvrdenie preukázať) hovorí o tom, že v mesiacoch jún – júl 2013 došlo k nárastu rušenia rezervácií práve kvôli internetovým stránkam žalovanej 2 a žalovaného 3, pričom sama sťažovateľka predložila približne 180 pozitívnych reakcií (poďakovaní a uverejnených recenzií klientov na webovej stránke [REDAKOVANÉ] /²). Sťažovateľka preto nepreukázala tvrdenie, že jej vznikla škoda.

25. Z rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob 210/2015-480 zo 14. júna 2016 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu.

Podľa konštatovania krajského súdu sťažovateľka v podanom odvolaní uviedla, že v prípade stretu práva na slobodu prejavu a práva na zachovanie dobrej povesti je potrebné zohľadniť všetky rozhodujúce okolnosti daného prípadu a v súlade s princípom proporcionality určiť, ktoré základné právo má byť uprednostnené. Okresný súd mal preto skúmať, kto, o kom, čo, kde, kedy a ako uverejnil a na základe odpovedí na dané otázky pomocou testu proporcionality určiť, ktoré základné právo malo byť uprednostnené. Podľa sťažovateľky okresný súd neodôvodnil, prečo uprednostnil pred jej právom na zachovanie dobrej povesti slobodu prejavu žalovaných. Ďalej z rozsudku nie je zrejmé, či obsah príbehov zverejnených na webovom sídle a na internetovej stránke (pravdivosť ktorých sťažovateľka namietala) považoval okresný súd za skutkové tvrdenia alebo za kritiku. Žalovaní nepreukázali pravdivosť zverejnených príbehov, navrhli iba výpovede 4 svedkov, ktorými sa však tvrdenia nepreukázali. Záver, podľa ktorého nebola poškodená dobrá povesť sťažovateľky, preto nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Ďalej podľa sťažovateľky nie je zrejmé, na základe akých dôkazov dospel okresný súd k záveru, že neboli vždy poskytnuté také služby, aké boli prezentované pri výbere dovolenky, keďže

žalovaní v tomto smere nenavrhlí žiadne dôkazy. Okresný súd v odôvodnení rozsudku nevysvetlil, prečo nevyhovel žalobnej požiadavke zdržať sa používania slova tvoriaceho obchodné meno sťažovateľky v titule a kľúčových slovách a odstrániť ho z webového sídla a požadovanému zákaz uverejňovania loga sťažovateľky na webových stránkach. V tejto časti je rozsudok nepreskúmateľný. Nevysporiadal sa ani s námietkou, že žalovaný 3 konal nekalosúťažne.

Podľa názoru krajského súdu v danej veci dôkazné bremeno, že tvrdenia, ktoré na webovej stránke uviedli žalovaní, sú pravdivé, zaťažovalo žalovaných. S poukazom na vykonané dokazovanie (vrátane svedeckých výpovedí) možno konštatovať, že tvrdenia na stránke [REDACTED] sú pravdivé a žalovaní tak uniesli dôkazné bremeno. Z výpovedí svedkov vyplynulo aj to, že práva zákazníkov, ktorí mali postavenie spotrebiteľov, zo zmlúv o obstaraní zájazdu boli pri poskytovaní služieb zo strany sťažovateľky porušené. Z konania nevyplynulo, že by cieľom zriadenia webovej stránky bolo poškodenie dobrého mena sťažovateľky alebo profitovanie na jej úkor. K namietanému použitiu loga sťažovateľky, ktoré je podľa nej autorským dielom, treba uviesť, že v konaní nebolo preukázané, že by predmetné logo spĺňalo kritériá autorského diela v zmysle autorského zákona. Logo sťažovateľky je zverejnené tak na jej internetovej stránke, ako aj na všetkých jej dokladoch a prevádzkach. Žalovaná 2 toto logo použila len na upozornenie potenciálnych zákazníkov na skúsenosti so sťažovateľkou a žiaden obchodný účel za tým nebol. Z dokazovania rovnako vyplynulo, že nemohlo dôjsť k nekalosúťažnému konaniu žalovaného 3, pretože sťažovateľka a žalovaný 3 nie sú konkurentmi na relevantnom trhu. Skutočnosť, že žalovaná 2 zverejnila na stránke [REDACTED] svoju negatívnu skúsenosť so sťažovateľkou a zároveň poskytla priestor aj iným nespokojným zákazníkom, aby sa podelili o svoje zážitky, nepredstavuje neoprávnený zásah do dobrej povesti sťažovateľky. Krajský súd sa nestotožňuje ani s námietkou nedostatočného odôvodnenia záveru o uprednostnení práva na slobodu prejavu žalovaných pred právom sťažovateľky na zachovanie jej dobrej povesti.

26. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 67/2017 z 12. júna 2018 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Cob 210/2015-480 zo 14. júna 2016.

Podľa konštatovania najvyššieho súdu sťažovateľka prípustnosť dovolania oprela o § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku. Za nesprávny procesný postup krajského súdu [§ 420 písm. f) Civilného sporového poriadku] sťažovateľka označila nedostatočné odôvodnenie rozsudku spočívajúce v nevykonaní testu proporcionality, ktorý by umožnil určiť prioritu medzi vzájomne si kolidujúcimi základnými právami. Za porušenie procesného postupu označila aj to, že krajský súd paušálne na základe konštatovania, že tvrdenia žalovaných sú pravdivé, uprednostnil ich právo na slobodu prejavu. Za nedostatok rozhodnutia označila aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku vo vzťahu k zamietnutiu zákazu ďalšieho neoprávneného užívania loga sťažovateľky. K tejto otázke sa krajský súd podľa sťažovateľky nevyjadril. Rovnako nebolo odôvodnené ani zamietnutie požiadaviek týkajúcich sa internetových stránok sociálnej siete. Nesprávny je aj záver o pravdivosti všetkých tvrdení uverejnených na webovom sídle, keďže nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku oprela sťažovateľka o tvrdenie, že krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, pričom za takúto označil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 169/2011 z 26. júna 2013. Rovnako v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou je podľa nej aj posúdenie otázky poskytnutia autorskoprávnej ochrany. Napokon najvyšší súd konštatuje, že z obsahu spisu je zrejmé, že ide o žalobu podanú za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku a že vec bola v odvolacom konaní rozhodnutá rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Cob 210/2015-480 zo 14. júna 2016, teda už za účinnosti Civilného sporového poriadku (pozri bod 32 uznesenia najvyššieho súdu).

Podľa názoru najvyššieho súdu z obsahu dovolania je zrejmé, že sťažovateľka za nesprávny procesný postup znemožňujúci uskutočňovať jej procesné práva považuje stret dvoch základných práv, a to práva na zachovanie dobrej povesti podľa čl. 19 ústavy a práva na slobodu prejavu podľa čl. 26 ústavy. Za podstatnú z hľadiska prípustnosti dovolania označila skutočnosť, že krajský súd nevykonal test proporcionality a nedal odpoveď na otázku, na základe akého posúdenia určil, ktoré základné právo treba uprednostniť.

Podľa presvedčenia najvyššieho súdu z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zrejmé, prečo a ako dospel k záveru o potrebe uprednostniť právo žalovaných na slobodu prejavu pred právom sťažovateľky na zachovanie dobrej povesti. Svedeckými výpoveďami

sa preukázalo, že tvrdenia na stránke [REDACTED] sú pravdivé, a preto žalovaní uniesli dôkazné bremeno týkajúce sa pravdivosti uverejnených tvrdení. Z výpovedí svedkov vyplynulo, že práva zákazníkov (ktorí mali postavenie spotrebiteľov) zo zmlúv o obstaraní zájazdu boli pri poskytovaní služieb porušené. Z dokazovania nevyplývalo, že by cieľom zriadenia webovej stránky bolo poškodenie dobrého mena sťažovateľky alebo profitovanie na jej úkor. V danej veci sa okresný súd a krajský súd pri skúmaní stretu práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu zásadou proporcionality zaoberali.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu je zjavné, že sa zaoberal námietkou neoprávneného používania loga sťažovateľky, keď uviedol, že nebolo preukázané, aby logo spĺňalo kritériá autorského diela v zmysle autorského zákona.

K prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) treba uviesť, že sťažovateľka prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia vyvodila z nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 152/08 z 15. decembra 2009 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 169/2011 z 26. júna 2013, z ktorých vyplýva, že ak dôjde k stretu práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu, súd musí skúmať otázku pomocou testu proporcionality.

Pravdou je, že sťažovateľka konkrétne neuviedla, od akej právnej otázky (od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie) sa krajský súd odklonil. Sťažovateľka v odvolaní, ale ani v dovolaní túto právnu otázku neuviedla. Prípustnosť dovolania označila § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku, poukázala na čl. 19 a čl. 26 ústavy, na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 152/08 z 15. decembra 2009 a na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 169/2011 z 26. júna 2013, z ktorých je zrejmé iba to, čo sa má pri strete práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu skúmať. Konštatovanie v náleze ústavného súdu, na ktoré sa sťažovateľka odvoláva, nie je možné považovať za právnu otázku stretu práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku.

Z citovaného nálezu ústavného súdu a uznesenia najvyššieho súdu je iba zrejmé, čo majú súde v prípade stretu uvedených práv skúmať, ale z týchto rozhodnutí nevyplýva žiadna právna otázka. Sťažovateľka právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo

rozhodnutie krajského súdu a v ktorej sa krajský súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, nešpecifikovala a bez formulácie tejto právnej otázky iba uviedla, že krajský súd nesprávne a v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu posúdil aj právnu otázku poskytnutia autorsko-právnej ochrany logu sťažovateľky. V súvislosti s logom však tak isto žiadnu právnu otázku neoznačila.

III.

27. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

28. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

29. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podľa obsahu sťažnosti táto smeruje pre porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru tak proti postupu a rozhodnutiu okresného súdu, ako aj krajského súdu a najvyššieho súdu. Napriek tomu (a v rozpore s tým) z navrhovaného znenia nálezu (petitu) je zrejmé, že sa sťažnosťou v skutočnosti napádajú iba postup a rozhodnutia krajského súdu a najvyššieho súdu, nie teda aj okresného súdu. Za tohto stavu je pre ústavný súd rozhodujúci obsah navrhovaného znenia nálezu

(petit). Ústavný súd bude preto vychádzať v ďalšom z takého predmetu konania, ktorý je vymedzený v petite.

30. Sťažnosť treba považovať v prevažujúcej časti za zjavne neopodstatnenú.

31. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

32. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natol'ko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

33. Jadrom sťažnosti je námietka, podľa ktorej žalovaní na webovej stránke, ako aj na internetovej stránke uverejňovali také recenzie od klientov sťažovateľky ako cestovnej

kancelárie, v ktorých sa uvádzali nepravdivé skutočnosti a neoprávnená kritika na adresu jej služieb, čím došlo k zásahu do jej práva na zachovanie dobrej povesti. Pritom všeobecné súdy nerozlíšili, ktoré z týchto tvrdení považovali za skutkové tvrdenia a ktoré za hodnotiace úsudky (kritiku). Najzávažnejšou vadou rozhodnutí všeobecných súdov je podľa sťažovateľky tá skutočnosť, že uprednostnili základné právo žalovaných na slobodu prejavu pred jej základným právom na zachovanie dobrej povesti bez toho, aby vykonali tzv. test proporcionality. Pochybili napokon aj tým, že zamietnutie viacerých požadovaných výrokov nebolo vôbec alebo dostatočne odôvodnené.

34. Z pohľadu ústavného súdu sa javí ako rozhodujúce, že zo sťažnosti si vôbec nemožno utvoriť konkrétny a presný obraz o tom, ktoré „príbehy“ uverejnené na webovej stránke a na internetovej stránke sťažovateľka vlastne napáda, ale najmä to, o ktoré konkrétne (podľa jej názoru nepravdivé alebo prehnane kritické) pasáže má ísť.

Treba konštatovať, že tieto skutočnosti nie sú zistiteľné ani z listinných dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii. Konkretizácia výrokov, ktoré sťažovateľka považuje za zásah do jej označených práv, nevyplýva zo žaloby, ale ani z jej podaní z 24. augusta 2012 a z 13. júna 2013 adresovaných okresnému súdu. Rovnako tieto okolnosti nevyplývajú ani z rozhodnutí všeobecných súdov. Zistiteľné je totiž iba to, že sťažovateľka predložila okresnému súdu vytlačené znenia niektorých uverejnených „príbehov“, ale neuviedla, ktoré konkrétne pasáže podanou žalobou vlastne napáda. Postupovala tak, že len paušálne a vo všeobecnej rovine tvrdila, že inkriminované „príbehy“ nie sú pravdivé, resp. sú prehnane kritické. Neuviedla ani to, ktoré konkrétne pasáže považuje za skutkové tvrdenia a ktoré za hodnotiace úsudky (kritiku). Na základe takéhoto paušálneho postupu dospela k záveru, že žalovaní, ktorí niesli vo veci dôkazné bremeno preukázať pravdivosť inkriminovaných tvrdení, resp. skutkovú oprávnenosť kritiky, toto dôkazné bremeno neunesli, prípadne ho uniesli iba čiastočne, keďže navrhli vykonať dôkazy, ktoré sa týkali iba menšej časti uverejnených „príbehov“.

Za uvedeného stavu všeobecné súdy nemali možnosť posúdiť v rozsahu, v akom bol predmet konania sťažovateľkou v žalobe vymedzený, a pri zvolenom spôsobe vymedzenia predmetu konania, ktoré z uverejnených tvrdení bolo potrebné považovať za skutkové

tvrdenia a ktoré za hodnotiace úsudky (kritiku). Tým menej bolo možné urobiť tzv. test proporcionality, teda vyhodnotiť, kto, o kom, čo, kde, kedy a ako uviedol (tvrdil), keďže zo žaloby vôbec nevyplývalo, o ktoré konkrétne tvrdenia v nej vlastne ide.

35. Zamietnutie žaloby za tohto stavu považuje ústavný súd za správne, a to bez toho, aby sa zaoberal konkrétnou argumentáciou všeobecných súdov. Na zamietnutie žaloby postačovali totiž už tie skutočnosti, ktoré ústavný súd už uviedol.

36. Žaloba sťažovateľky bola v prevažnej časti (okrem výnimky, ktorá bude uvedená ďalej) založená na tvrdení o nepravdivosti, resp. prehnanej kritike uverejnených „príbehov“. Vychádzajúc zo záveru, podľa ktorého z podanej žaloby sa oprávnenosť tohto základného tvrdenia nedala vôbec konštatovať, niet pochybností, že žaloba bola právom zamietnutá aj vo vzťahu k požadovaným výrokom, podľa ktorých sa žalovaní mali zdržať používania slov „[REDAKOVANÉ]“ a „[REDAKOVANÉ]“ v titule akéhokoľvek webového sídla, odstrániť z kľúčových slov webového sídla tieto slová a zdržať sa používania týchto slov ako kľúčových slov akéhokoľvek webového sídla, keďže tieto výroky mali byť súdom vyslovené v reakcii na uverejňovanie nepravdivých a prehnane kritických „príbehov“. Neobstojí preto sťažnostná námietka, podľa ktorej sa všeobecné súdy dostatočne (príp. vôbec) nevysporiadali s dôvodmi, pre ktoré žalobu aj čo sa týka týchto výrokov zamietli.

37. Za právne osobitú považuje ústavný súd námietku smerujúcu proti zamietnutiu tej časti žaloby, podľa ktorej sa žalovaní mali zdržať uverejňovania loga sťažovateľky na ich webovom sídle a internetovej stránke, keďže podľa názoru sťažovateľky jej logo treba považovať za výtvarné dielo požívajúce ochranu aj podľa autorského zákona, pričom k jeho použitiu žalovaným súhlas nedala. Uvedená žalobná požiadavka bola uplatnená v podaní z 13. júna 2013 označenom ako „*Čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania a zmena návrhu na začatie konania*“.

38. Možno konštatovať, že požiadavku zakázať žalovaným používať svoje logo uplatnila sťažovateľka z dvoch skutkových a právnych dôvodov. Vyjadrila jednak názor, že uverejnenie loga je súčasťou jej dehonestácie nepravdivými a prehnane kritickými výroky, ale okrem toho je aj porušením jej autorských práv. V prvom prípade by išlo o zásah do jej

práva na zachovanie dobrej povesti, kým v druhom prípade by to bol zásah do jej autorských práv, ktorý nemá nič spoločné s tým, či uverejňované príbehy boli alebo neboli pravdivé.

Vo vzťahu k prvej alternatíve namietajúcej porušenie práva na zachovanie dobrej povesti platia úvahy už uvedené.

39. Naproti tomu námietku porušenia autorských práv sťažovateľky považuje ústavný súd za neprípustnú.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nespĺňa podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

40. Podľa názoru krajského súdu v konaní nebolo preukázané, že by logo sťažovateľky spĺňalo kritériá autorského diela v zmysle autorského zákona.

41. Sťažovateľka je presvedčená, že toto právne posúdenie krajského súdu je zjavne arbitrárne, a to vzhľadom na § 7 ods. 1 písm. f) autorského zákona. Pre poskytnutie autorsko-právnej ochrany je podľa nej relevantné to, že ide o dielo výtvarného umenia, a nie to, či dielo spĺňa alebo nespĺňa určité umelecké kritériá, resp. hodnoty.

42. V podanom dovolaní prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku (odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) odôvodnila sťažovateľka aj tvrdením, podľa ktorého posúdenie otázky poskytnutia autorsko-právnej ochrany jej logu krajským súdom je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou. Najvyšší súd túto časť dovolania označil za nespôsobilú na vecné preskúmanie, pretože sťažovateľka v dovolaní nešpecifikovala, ktoré rozhodnutie (rozhodnutia) najvyššieho súdu má na mysli a nešpecifikovala právnu otázku, v ktorej sa

mal krajský súd odchyliť od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Sťažovateľka tento záver najvyššieho súdu v podanej sťažnosti nijako nespochybňuje, bráni sa totiž iba proti záveru, podľa ktorého nebola dostatočne sformulovaná právna otázka, v ktorej sa mal krajský súd odchyliť od praxe dovolacieho súdu v súvislosti s riešením vzájomnej kolízie práva na zachovanie dobrej povesti a práva na slobodu prejavu.

43. Podľa názoru ústavného súdu sťažovateľka síce formálne využila možnosť podať dovolanie v súvislosti s nesprávnym právnym posúdením otázky autorsko-právnej ochrany jej loga, avšak v skutočnosti (v materiálnom zmysle) túto možnosť nevyužila, pretože dovoláciu námietku neuplatnila zákonom stanoveným postupom, čo bránilo najvyššiemu súdu námietku meritórne (vecne) posúdiť. V konečnom dôsledku to treba brať tak, ako keby dovolanie z dôvodu nesprávneho právného posúdenia otázky autorsko-právnej ochrany jej loga odchyľujúceho sa od praxe dovolacieho súdu vôbec nepodala. Znamená to, že nevyužila účinný prostriedok nápravy označeného práva v rámci všeobecného súdnictva, čo zakladá neprípustnosť tejto časti sťažnosti. Treba dodať, že sťažovateľka ani len netvrdila (tým menej preukazovala), že k nedostatočnej formulácii dôvodu prípustnosti dovolania došlo z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a preto ani neprichádzal do úvahy prípadný postup ústavného súdu podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

44. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. septembra 2018